

Asger og munken

For flere hundrede år siden blev der født en dreng, som man kaldte Asger. Han havde hverken mor eller far, så han voksede op hos sin bedstemor i et lillebitte, kummerligt hus på heden, langt fra mennesker. Bedstemoren døde, da Asger var 10 år, og da vidste han ikke andet end at forlade huset og gå ud i verden og søge lykken. Men der var ikke rigtig nogen lykke i verden for en dreng, der var fattig og helt alene. Det fandt Asger hurtigt ud af. Og slet ikke for en dreng, som ingen søgte efter eller havde brug for. Engang imellem fik Asger et krus varmt øl og en humpel brød et sted. Men ingen bad ham om at blive, eller tog sig af ham. Dog skal jeg love jer for, at Asger også så sølle ud; han var mager, snavset og lugtede, og han havde lus og lopper. Når folk så ham, så havde de ikke lyst til at være gode ved ham, selv om det var dét, Asger trængte allermost til. Sommetider blev Asger nødt til at sjæle for at få mad. En gang han blev opdaget, fik han tæsk af bonden, som han havde stjålet fra, så hans ryg havde blå mærker i mange dage. Han sov, hvor han bedst kunne og ofte græd han sig selv i søvn af sult og kulde og ensomhed, og han tænke, at det da var sølle, så lidt lykke der var til ham i hans unge liv. Der kunne gå dage, hvor Asger ikke talte med et menneske, og sommetider blev han nødt til at sige: "Vær hilset Asger, og Guds fred" til sig selv, for det var der ingen andre, der sagde til ham.

Da Asgers bedstemor levede, havde hun lært ham at bede fadervor og slå korsets tegn, og hun havde fortalt om Vorherre, der altid tager sig af de små og ensomme og forladte og som særligt bekymrer sig for dem, som alle andre foragter eller var ligeglad med. Det trøstede sommetider, når Asger trykkede sig ind til en ko i en stald, hvor han havde sneget sig ind for at søge ly for natten. Så kunne han mærke, at hans øjne blev våde af al den ensomhed og at hans mave snørede sig sammen og blev en øm knude. "Vorherre ser især de ensomme og forladte og han vil ikke, at nogen skal gå tabt i ensomhed!" Sådan sagde han for at trøste sig selv, og sommetider troede han, at han mærkede en hånd på sin kind lige når han var ved at falde i søvn, og en stemme, der sagte hviskede "Sov kun mit barn, jeg er her."

Nu var det blevet efterår, de fleste dage var rå og blæsende. Asger fulgte bare vejen mod syd, for mod nord, hvor kulden var, ville han ikke gå. En af de eneste solskinsdage, der var det efterår, gik Asger nogenlunde tilpas hen ad den ujævne vej. Men bedst som han gik, opdagede han en mand, der lå under et træ lidt fra vejen. Da Asger kom lidt tættere på, kunne han se, at det var en munk, og at han sov. Det vigtige var imidlertid, at denne munk havde en madpose liggende ved siden af sig. Tyk og svulmende var den og lige til at stikke sin magre hånd ned i, for at finde noget at putte i den sultne mave. Asger listede forsigtigt hen mod den sovende mand. Lydløst nærmede han sig madposen, og uden en lyd stak han hånden ned i den. Men lige da han ville tage den op igen, mærkede han et greb om håndleddet. Asger så op, og vidste, hvad han ville få at se, for det han havde set de andre gange, hvor han var blevet grebet i tyveri: et par vrede, hånlige, hadefulde øjne. Men da Asger så op, da mødte han nogle venlige øjne, ja det så næsten ud som om manden smilede! "Er du sulten?" Spurgte han venligt. Asger nikkede uden at sige noget, hans stemme var ligesom helt tør. "Tag bare så meget, du kan spise". Og så ville munken høre, hvorfor sådan en dreng gik her på vejen helt alene, og om han ikke havde far og mor eller nogen, der kendte ham, og hvad han hed. "Jeg hedder Asger." Sagde han og munken gentog hans navn "Asger." Men da måtte Asger græde, for ingen, foruden ham selv, havde sagt hans navn siden bedstemoren døde. Og så fortalte Asger sin historie, mens han sad og kikkede ned i jorden og hev græstotter op af jorden. Han fortalte det hele. Både det jeg har fortalt jer og meget mere. Og munken lyttede alvorligt og afbrød ikke en eneste gang.

"Har du slet ingen?" Spurgte munken, da Asger var færdig med at fortælle "Nej." Sagde Asger. "Jeg har ikke nogen, kun Vorherre, men jeg synes ikke, han har taget sig så meget af mig. Min bedstemor sagde altid, at Vorherre især tager sig af de fortabte og ensomme og forladte, fordi det er dem, der har mest brug for det. Hun fortalte mig engang én af Vorherres historier. Den om at han går ud og leder efter det får, der er blevet

allermest væk, og leder og leder til han finder det, fordi han holder så meget af det. Og sådan et får må jeg da være!" Fortsatte Asger, "for ingen har været så forladt og bange og fortabt og ensom og sulten som jeg."

Asger begyndte at græde igen, og munken lagde forsigtigt sin hånd på hans. "Nej, det har du vist ret i Asger. Ingen har været så forladt og bange og fortabt og ensom og sulten som du. Men kan det hænde at det er mig som Vorherre har sendt, for at finde det får, der er blevet allermest væk?" "Det var da ikke dig, der fandt mig, men mig, der fandt dig!" Sagde Asger og kom til at smile, selv om hans næse løb og hans øjne var røde og fyldt med tårer. Munken slog en høj, mild latter op, og Asger måtte le med. Han lo som han ikke havde leet i lange, lange tider, han lo så han fik ondt i maven og havde svært ved at få vejret.

Da de havde grinet færdigt, tog munken Asger med hjem til sit kloster, og det var for resten klostret i Øm, og der boede han og lærte at læse og skrive og en hel masse andet. Og først, da han var så stor, at han kunne klare sig selv, forlod han klosteret. Senere blev han i øvrigt skriver hos selve kongen, men det er en hel anden historie.

Denne historie slutter om aftenen, den dag Asger fandt munken under træet. For da Asger var kommet til klosteret og havde fået mere mad og rent tøj og et bad, var han med til aftenmesse i munkenes kirke. Den var stor og smuk og ren, bygget i røde sten og uden billeder på væggen. Men bag alteret var der en altertavle af en skønhed, som Asger aldrig havde set mage til. Farverne var stærke og den var fuld af billeder. Det største billede forestillede Jesus på korset, men der var også mange andre billeder, både små og lidt større. Ude i siden, helt ude til højre var der et lille billede, som Asger ikke kunne få øjnene fra. Det var et billede af en mand med et får på skulderen, det får, der var blevet allermest væk, men som alligevel blev fundet. "Det er nok mig, det får," tænkte Asger, "for ingen har været så forladt og bange og fortabt og ensom og sulten som jeg." Og så lukkede han øjnene og munkenes sang smøg sig blødt og varmt om ham. Asger faldt i søvn, midt i messen og drømte, at han var et lille får, som Vorherre bar hjem på sine skuldre.